

**Силабус курсу
Ландшафтознавство**

**Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-наукова програма «Екологія»
Кількість кредитів – 4**

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: обов'язковий

**Дні занять: середа, 10.35 – 11.55, ауд. 6 п.
Консультації: середа 14.20-15.40, ауд. 158**

Мова викладання: українська



Керівник курсу

к.геог.н., доц. **Стецько Надія Петрівна**

Контактна інформація stetzko@gmail.com; 0352-42-61-54

Опис дисципліни

Курс «Ландшафтознавство» спрямований на вивчення ландшафтів складних, просторових та динамічних компонентів навколишнього середовища їх взаємодію, взаємозв'язок з соціальною і техногенною сферами; питань збереження природних ландшафтів як ціннісних територіальних і біологічних одиниць, сталого розвитку життя на планеті Земля. Вивчення дисципліни сприяє формування у студентів необхідного обсягу знань у галузі природничих наукових досліджень, закономірностей та взаємозв'язків між структурними елементами природно-територіально комплексу та умовами його розвитку, раціонального використання і охорони ПТК.

Зміст навчальної дисципліни «Ландшафтознавство» сформований на основі відповідних положень щодо фахівців у сфері екології, здобувачів вищої освіти на першому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти бакалавра а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.	
1	ТЕМА 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВЧЕННЯ ПРО ЛАНДШАФТ, ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО, ЯК НАУКА.	Знати основні поняття та терміни ландшафтознавства, характеризувати сучасні проблеми, напрями розвитку ландшафтознавства та етапи розвитку науки.
2	ТЕМА 2-3. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОБОЛОНКИ	Знати закономірності розвитку географічної оболонки, поняття

		географічної зональності і азональності; умови зональності у Світовому океані, висотної поясності;
3	ТЕМА 4. ПОНЯТТЯ ПРО ЛАНДШАФТ	Знати загальне, теоретичне, типологічне поняття про ландшафт; критерії ландшафту як індивідуального, регіонального ПТК; особливості морфологічної диференціації ландшафтів; типи морфологічних структур ландшафтів.
4	ТЕМА 5. СТРУКТУРА І БУДОВА ЛАНДШАФТУ	
5	ТЕМА 6. ФУНКЦІОНУВАННЯ, ДИНАМІКА ТА РОЗВИТОК ЛАНДШАФТІВ	Знати вміти пояснити процеси саморегулювання і самовідновлення ландшафтів, міграцію речовин у ландшафтах, динамічний стан ландшафтних систем, розвиток і еволюцію ландшафтів, ландшафтний прогноз.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2	
6	ТЕМА 7. МЕТОДИКА ЛАНДШАФТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	Знати методи ландшафтних досліджень. Польові ландшафтні дослідження, камеральні дослідження ландшафтів. Методи ландшафтного аналізу.
7	ТЕМА 8-9 КЛАСИФІКАЦІЯ ЛАНДШАФТІВ	Знати принципи загальнонаукової класифікації ландшафтів, основні таксономічні одиниці класифікації ландшафтів та критерії їх виділення, глобальний характер ландшафтної сфери Землі і її основні варіанти, просторово-часові взаємозв'язки варіантів ландшафтної сфери.
8	ТЕМА 10. ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ (ФГР).	Знати поняття про ФГР, зміст і завдання фізико-географічного районування, принципи і методи фізико-географічного районування, таксономічні одиниці ФГР, схеми фізико-географічного районування.
9	ТЕМА 11-12. ПРИКЛАДНЕ ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО.	Знати про ландшафтно-техногенні системи, класифікацію антропогенних ландшафтів, формування культурних ландшафтів; умови зміни теплового балансу ландшафтів, процеси стійкості геосистем до техногенних навантажень. Обґрунтування проєктів природокористування. Ландшафтний підхід у законодавстві

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 6.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних
ЗК 8.	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 9.	Здатність працювати в команді.
ФК 15.	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
ФК 21.	Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.
ФК 21.	Здатність до опанування міжнародного і вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.
ФК 25.	Здатність до опанування міжнародного і вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.
ФК 26	Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
ПРН 02	Розуміти основні екологічні закони, правила і принципи охорони довкілля та природокористування.
ПРН 03	Розуміти основні концепції, теорії та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПРН 06	Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
ПРН 07.	Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
ПРН 10	Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС технології, ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
ПРН 21	Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

Літературні джерела

1. Гродзинський М.Д., Шищенко П.Г. (ред.) Методи геоecологічних досліджень: навчальний посібник. К.: Київський університет, 1999. 243 с.
2. Гуцуляк В.М. Ландшафтознавство: Теорія і практика: навч. посіб. - Чернівці: Книги - XXI, 2008. 168 с
3. Гуцуляк В.М. Ландшафтна екологія: Геохімічний аспект. Чернівці: Наші книги, 2009. 12с.
4. Денисик Г.І. Антропогенне ландшафтознавство: навч. посіб. Ч. І. Глобальне антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: ПП «ТД Видавництво Едельвейс і К», 2012.-306 с.
5. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України.-К.: Знання, 2003.-499с.

6. Мельник А.В. Основи регіонального еколого-ландшафтознавчого аналізу. Львів Літопис, 2002.-229 с
7. Міллер Г.П., Петлін В.М., Мельник А.В. Ландшафтознавство: теорія і практика: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002 - 172 с.
8. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства: курс лекцій для студентів географічних спеціальностей педагогічних вищих навчальних закладів. Київ - Кам'янець-Подільський: "Абетка-НОВА", 2002. - 184 с.
9. Пізнання ландшафту: місце і простір. У 2-х т. Гродзинський М. Д. К., 2005.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи модульних робіт.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, тести, завдання	30
Модуль 2 (теми 7-12) усне опитування, тести, завдання	30
Ессе (теми 1-12)	20
Підсумковий контроль (теми 1-12) – тести, завдання	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE